

การศึกษาความหลากหลายชนิดและการแพร่กระจายของคลาโดเซอราในแขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เก็บตัวอย่างเชิงคุณภาพโดยใช้ถุงลากลากแพลงก์ตอนขนาดตา 60 ไมโครเมตร จากแหล่งน้ำ 50 แห่ง (91 ตัวอย่าง) ทำการศึกษา ฤดูกาลละ 1 ครั้ง ได้แก่ ฤดูแล้ง (เดือนเมษายน 2548) และฤดูฝน (เดือนพฤศจิกายน 2548) พบ คลาโดเซอรา 7 วงศ์ 20 สกุล 40 สปีชีส์ เป็นชนิดที่พบเป็นครั้งแรกในประเทศลาว 18 สปีชีส์ คือ *Alona cambouei* (Guerne & Richard), *A. diaplona* Richard, *Alona macronyx* Daday, *A. cf. pulchella* King, *A. cf. sarasinorum* Stringelin, *Alonella excisa* (Fischer), *Chydorus brevilabris* Fey, *C. parvus* Daday, *C. reticulatus* Daday, *Dadaya maclops* (Daday), *Diaphanosoma modigliani* Rechar, *D. senegal* Gauthier, *D. volzi* Stringelin, *Ephemeroporus epiaphantoi* Alonso, *Notoalona globulosa* (Daday), *Oxyurella singalensis* (Daday), *Pseudosida szalayi* Daday and *Scapholeberis kingi* Sars วงศ์ที่พบจำนวนมากที่สุดได้แก่ วงศ์ Chydoridae พบ 23 สปีชีส์ รองลงมาได้แก่ วงศ์ Sididae พบ 7 สปีชีส์ วงศ์ Macrothricidae พบ 3 สปีชีส์ วงศ์ Daphniidae พบ 2 สปีชีส์ วงศ์ Moinidae พบ 2 สปีชีส์ วงศ์ Bosminidae พบ 2 สปีชีส์ และ วงศ์ Ilyocryptidae พบ 1 สปีชีส์

คลาโดเซอราที่พบส่วนใหญ่เป็นชนิดที่พบแพร่กระจายทั่วไปในเขตร้อน ความถี่ของชนิดที่พบมากที่สุดได้แก่ *Diaphanosoma excisum* Sars (ร้อยละ 84 ของแหล่งน้ำทั้งหมด) รองลงมาคือ *Ceriodaphnia cornuta* Sars (ร้อยละ 72) *Moina micrura* Kurz (ร้อยละ 46) *Moinodaphnia macleayi* (King) (ร้อยละ 34) *Ephemeroporus barroisi* (Richard) (ร้อยละ 32) *Macrothrix spinosa* King (ร้อยละ 28) *Bosminopsis deitersi* Richard และ *Macrothrix triserialis* Brady (ร้อยละ 24) *Alona cheni* Sivev และ *Diaphanosoma dubium* Manuilova (ร้อยละ 18) และ สำหรับสปีชีส์ที่พบน้อยที่สุดโดย พบร้อยละ 2 ได้แก่ *Alona macronyx* (Koch), *A. verrucosa* Sars, *A. intermedia* Sars, *A. cf. sarasinorum* Stringelin, *Chydorus ventricosus* Daday, *Diaphanosoma volzi* Stingelin, *D. modigliani* Rechar, *Ephemeroporus epiaphantoi* Alonso, *Macrothrix odiosa* Gauthier, *Notoalona globulose* (Daday), *Oxyurella singalensis* (Daday), *Pseudosida szalayi* Daday และ *Simocephalus serrulatus* (Koch)

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชนิดของคลาโดเซอรากับปัจจัยทางกายภาพและทางเคมี บางประการของแหล่งน้ำพบว่าไม่มีผลต่อการแพร่กระจายของคลาโดเซอรา

Study Species Diversity and Distribution of cladocerans in Champasak province, Lao PDR. Samples were qualitatively collected using 60 µm plankton net from 50 sites (91 samples). The samples were collected within two seasons, dry season (April 2005) and rainy season (November 2005). A total of 40 species of cladocera belonging to 20 genera and 7 families were collected, out of these 18 species were the first record in Lao PDR.

The new record species were *Alona cambouei* (Guerne & Richard), *A. diaplona* Richard, *A. macronyx* Daday, *A. cf. pulchella* King, *A. cf. sarasinorum* Stringelin, *Alonella excisa* (Fischer), *Chydorus brevilabris* Fey, *C. parvus* Daday, *C. reticulatus* Daday, *Dadaya maclops* (Daday), *Diaphanosoma modigliani* Rechar, *D. Senegal* Gauthier, *D. volzi* Stringelin, *Ephemeroporus epiaphantoi* Alonso, *Notoalona globulosa* (Daday), *Oxyurella singalensis* (Daday), *Pseudosida szalayi* Daday and *Scapholeberis kingi* Sars. The highest richness family was Chydoridae with 23 species, the lower richness family was Sididae with 7 species, then Macrothricidae with 3 species, Daphniidae with 2 species, Moinidae with 2 species, Bosminidae with 2 species and Ilyocryptidae with 1 species.

Majority of cladocerans found in this study were species that commonly distribute in tropical region. The widest distribution species was *Diaphanosoma excisum* Sars (84% of sampling sites), then *Ceriodaphnia cornuta* Sars (72%), *Moina micrura* Kurz (46%), *Moinodaphnia macleayi* (King) (34%), *Ephemeroporus barroisi* (Richard) (32%), *Macrothrix spinosa* King (28%), *Bosminopsis deitersi* Richard and *Macrothrix triserialis* Brady (24%), *Alona cheni* Sivev and *Diaphanosoma dubium* Manuilova (18%); and the narrowest distribution species found 2% of sampling sites. These species were *Alona macronyx* (Koch), *A. verrucosa* Sars, *A. intermedia* Sars, *A. cf. sarasinorum* Stringelin, *Chydorus ventricosus* Daday, *Diaphanosoma volzi* Stingelin, *D. modigliani* Rechar, *Ephemeroporus epiaphantoi* Alonso, *Macrothrix odiosa* Gauthier, *Notoalona globulose* (Daday), *Oxyurella singalensis* (Daday), *Pseudosida szalayi* Daday and *Simocephalus serrulatus* (Koch)

The collected data were analyzed the relationship between species richness of cladocera and some physico-chemical parameters of water at the sampling sites. The analysis indicated that there is no any physico-chemical factor influenced the distribution of cladocerans.